

Nekdaj so bile ob Vitoši železne fužine, ali so se popolnoma opustile. Poslednji posestnik teh fužin je iz grške, egiptske in turške zgodovine znani Hozrev paša, kateri je umrl 1855. leta. V starih časih se je imenovala Vitoša Dunax ali Dunaca, ki je bila jedna najvišjih v tracijski deželi. Sedanje ime ima pa od 14. stoletja.

Najlepši pogled na Vitočo iz Sofije je pa v zimskih mesečnih nočeh, ko je gora s snegom pokrita. Sneg se lepo odseva, kakor bi se delal dan. Ta lepi pogled se ne da lahko popisati.

Majhni samostan Dragalevci na Vitoži je, kakor je razvideti iz neke stare listine, v 14. stoletju sezidal bolgarski car Ivan Aleksander. V cerkvi so slike sofijskih veljakov iz 1476. leta. Malo od tod jedno uro od Sofije je vas Bojana, ki ima 32 mlinov in pa lepo majhno cerkvico. Na zidu te cerkve opaziš staroslovanski napis, ki nam pove, da je to cerkev sezidal Sevastokrator Kalojan pod bolgarskim carjem Asenom 1259. leta. Poleg tega napisa so slike omenjenega ustanovitelja cerkve in tedanjega bolgarskega cara in njiju žen v bizantinski obleki.

(Dalje prihodnjič.)

Poučni in zabavni drobiž.

Umrli. Dne 12. februarija umrl je znani poljski skladatelj Viljem Czerwinski v 57. letu. Dan pozneje je pa izdihnil dušo poljski dramatični pisatelj in državni poslanec grof Koziebrodski. Pokojnik je imel še le 54 let in je bil znan po svojih veseloigrah. — V Peterburgu je umrl bivši vseučilišni profesor Eduvard Janson. Pokojnik je znan kot dober statistik. Pečal se je posebno s teoretično stranjo te znanosti. — V Filadelfiji je umrl dne 2. februarija profesor pensilvanskega vseučilišča dr. Fridrih Avgust Genth, znan kemik in mineralog. Tudi ima velike zasluge za geologično preiskavo Amerike. Rojen je bil 1820. leta v Wächterbachu na Nemškem.

Amaterfotografska razstava bode letošnje poletje v Solnogradu

Journal des Débats, jeden največjih francoskih listov kupil je Amerikanec Dalziel. S 1. dnem t. m. je list začel izhajati po dvakrat na dan. To je za Pariz nekaj novega, ker vsi pariški dnevnikarji izhajajo le po enkrat na dan. Gotovo bodo sedaj izdajatelji drugih večjih dnevnikov začeli izdajati svoje liste po dvakrat na dan.

Kongresi za razstave v Čikagi. Ob razstavi v Čikagi bode več kongresov, kakor je to že običajno. V maju bodeta kongresa za žensko vprašanje in pa za zdravilstvo, v juniju kongresa za socialno reformo, za povzdigo npravstvenosti, v juliju kongresa za vzgojo in za glasbo, v avgustu kongres o vladanji in upravi, v septembru kongres o verskih stvareh, v oktobru kongresa o kmetijstvu in javnem zdravstvu. Nekateri kongresi se pa utegnejo še napovedati. Posebno se delajo velike priprave za kongres o vzgoji. K temu kongresu povabljeni so najslavnejši vzgojevatelji iz raznih dežel. Na tem kongresu se bode razpravljalo o nižjem, srednjem in višjem šolstvu. Zanimiv bode gotovo tudi kongres o verskih stvareh, ker se ga ne bodo udeležili le zastopniki raznih kristijanskih ver, temveč celo mohamedanci in budajisti. Času primeren bode pa posebno kongres o socialnih reformah, ker je socialno vprašanje gotovo jedno najvažnejših vprašanj sedanjega časa.

Stenografija v Bolgariji. Bolgarsko učno ministerstvo je naročilo 100 iztisov bolgarskega lista za stenografijo, da

jih razdeli mej razne šole. Tudi je plačalo potne stroške dvema bolgarskima stenografoma k shodu slovanskih stenografov v Pragi.

Ekspedicije. Ameriški poročnik Peary odrine s posebno ekspedicijo v juniju v Grenlandijo, da bodo preiskovali ta otok. Na obrežje Grenlandije se bode ekspedicija peljala na ladiji, potem pa bode potovala s sanmi dalje. — Letošnje poletje odide iz Londona ekspedicija pod vodstvom Miroslava Jacksona na Frana Josipa deželo.

Novice.

Državni zbor.

V seji poslanske zbornice dne 20. febr. naznani podpredsednik, da zapisnika glede vzklika posl. Spinčiča o tizaskem namestniku ni popraviti. Posl. Spinčič zasluži ukor. Posl. Masaryk temu odločno ugovarja in trdi, da se je Spinčiču zgodila krivica, ker njegov vzklik: „Ta je bil bandit“ izrečen na besede: „Rinaldo Rinaldini“ ne more žaliti tržaškega namestnika. Predlog, ki ga govornik predlaga in po katerem naj bi se zapisnik v prid Spinčiču popravil, se odkloni. Na to se nadaljuje razprava o proračunu pravosodnega ministerstva. Poročevalec dr. Madeyski razmotrava v kratkem vse važnejše govore raznih poslancev. Izraz „tuji jeziki“, katerega je rabil predsednik najvišjega sodišča, zdi se govorniku nekorekten. Govornik se bavi tudi s preustrojo civilnopravnega reda in z preustrojo advokature. On je za numerus clausus, a proti uvedbi mirovnihi sodnikov. Proračun pravosodnega ministerstva se na to vzprejme. Prične se razprava o proračunu finančnega ministerstva. Posl. dr. Schlesinger pravi, da bo reforma valute avstrijske narode še za več oškodila, nego je panamski kanal oškodil francoski narod. Posl. Weigl toži o prevelikih davkih in odločno protestuje proti temu, da se tako strogo in brezobzirno postopa proti davkoplačevalcem, kateri so se v čem kaj zagrešili. Posl. Kaiser je za znižanje davka na sladkor in na petrolej. Posl. Promber je za zboljšanje plač nižjim državnim uradnikom in želi, da se prične pravična preustroja uradniških plač.

V seji dne 21. febr. interpeluje posl. Bulat pravosodnega ministra, zakaj se še ni v zmislu ukrepov dalmatinskega deželnega zbora pri dalmatinskihi sodiščih uvedla hrvaščina kot notranji uradni jezik namesto italijanščine. Na to se nadaljuje razprava o proračunu finančnega ministerstva. Posl. dr. Waibel hvali progresivni davek na premoženje, ki se je uvel na Predarelskem in je zato, da se ta davek povsod uvede. Finančni minister dr. Steinbach priznava, da je plačevanje davkov neprijetna stvar. Iztirjavanje davkov mora biti povsod jednako, neusmiljeno iztirjavanje je res nepravilno. Na pritožbe galiških poslancev odgovarjajoč, dokazuje minister, da veliki davčni zastanki, ki so vedno ondi pričajo, da davčna uprava ne postopa strogo, tudi pravi minister, da je Gališka zadnja leta v gospodarskem oziru veliko napredovala in da so torej pritožbe neopravičene. O vseh pritožbah sploh trdi minister, da so velikokrat pretirane. Posl. Pfeifer v lepem govoru popisuje nasledke nesrečne vinske klavzule sklenjene v trgovinski pogodbi z Italijo in želi, da se izdajo stroge določbe proti ponarejanju vina. Posl. Hoffmann-Wellenhof želi že skorajšnje sistematične uredbe plač uradnikom, slugam in pisarjem. Podpredsednik dr. Kathrein da besedo posl. Vašatyju. Ker pa ta vidi, da v zbornici ni toliko poslancev, da bi bila sklepčna, zahteva, da se poslanci preštejejo. Vsled tega mu podpredsednik vzame besedo in jo da posl. Salvadoriju. Po daljšem prepiru mej poslanci dr. Vašatyjem, dr. Engel-om in dr. Lueger-em z jedne strani in podpredsednikom